

*Городиловська Г. П.,  
кандидат філологічних наук,  
старший викладач кафедри української мови  
Національного університету «Львівська політехніка»*

## ХУДОЖНЯ ПРОЗА РОМАНА ІВАНИЧУКА З ПОГЛЯДУ СТИЛЬОВОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ

**Анотація.** У статті подано системний аналіз текстів історичних творів Романа Іваничука з погляду використання в їхній структурі елементів офіційно-ділового, розмовного та конфесійного стилів, з'ясовано доцільність і прийоми реалізації таких засобів в історичній прозі.

**Ключові слова:** функціональний стиль, елемент офіційно-ділового стилю, елемент розмовного стилю, елемент конфесійного стилю, художній твір на історичну тематику.

**Постановка проблеми.** На сучасному етапі розвитку мовознавства посилюється увага до проблем функціональної стилістики, зокрема до застосування функціонально-стилістичного підходу до вивчення одиниць різних рівнів мови в процесі їхнього реального використання в певній комунікативній ситуації. Традиційно кожний текст за набором ознак належить до конкретного функціонального стилю. «Поняття тексту, текстової схеми, – зазначає С. Єрмоленко, – стосується стилю як цілісності, як певного динамічного явища, процесу, підпорядкованого комунікативним намірам, меті мовця» [1, с. 27].

Варто зазначити, що функціональні стилі не є замкнутими системами, їхні межі рухомі. Навіть найбільш специфічні елементи якогось стилю можуть бути використані в іншому. Виходячи з цього, можна говорити про так звані міжстильові явища, які вчені пов'язують із переосмисленням категоріального поняття стилю, новою диференціацією та структуризацією функціональних стилів, формуванням інших моделей їхнього опису. Залучаючи засоби різних стилів у художній текст, майстри слова відбивають нові тенденції розвитку сучасної української мови. Їхня наявність у мові історичних творів – явище, характерне для творчості видатного українського письменника Романа Іваничука.

Серед сучасних стилістичних досліджень, пов'язаних із використанням елементів одного стилю в іншому, відомі праці Н.Д. Бабич, Н.В. Ботвиної, П.С. Дудик, С.Я. Єрмоленко, Л.І. Мацько, Н.Г. Озерової, О.Д. Пономарева та інших. Однак вивчення мови української історичної прози з погляду вживання в ній елементів інших стилів до цього часу не було здійснене. Відсутність ґрунтовних досліджень мовностилістичних особливостей історичної прози Романа Іваничука й визначає актуальність теми дослідження. Ця актуальність зумовлена об'єктивною потребою комплексно дослідити тексти прозових творів щодо використання в їхній структурі елементів різних стилів, які осучаснюють ці твори, адже письменник пише про історію, але думає про сучасність. Аналіз індивідуально-авторського використання елементів таких стилів в історичних романах покаже, як збагачуються й урізноманітнюються виражальні засоби художнього мовлення творів цього жанру, виявляються особливості манери письма прозаїка, міжстильові, інтеграційні процеси в сучасній українській літературній мові.

**Мета статті** – здійснити лінгвостилістичний аналіз текстів історичних творів Романа Іваничука, виявити в них елементи офіційно-ділового, розмовного та конфесійного стилів, з'ясувати доцільність і прийоми використання таких засобів, установити особливості їхнього функціонування в різних мовленевих ситуаціях.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** За своєю природою художній стиль є «багатостильовий», оскільки поєднує у своїй системі елементи різних стилів, активно з ними взаємодіє і впливає на їхнє формування й розвиток. Деякі аспекти цієї взаємодії спостерігаємо в публікаціях І.М. Байбакової, О.Б. Гумілевської, С.І. Дорошенко, А.П. Коваль, Н.О. Кожевникової, В.О. Паутинської, Н.Г. Сидорчук та інших лінгвістів. У структурі художнього твору, залежно від його ідейного змісту, сфери зображуваної дійсності та творчого методу автора, можуть поєднуватися, стикатися і вступати у взаємодію найрізноманітніші стилі літературної й народно-розмовної мови. Зважаючи на це, можна говорити про переплетення в художньому тексті елементів різних стилів. «На тісні зв'язки художнього стилю зі стилем публіцистичним вказує вже існування такого поняття, як публіцистичність кращих творів художньої літератури. Вихід у сферу наукового стилю забезпечується доцільним, художньо виправданим використанням наукової термінології і слів, які «втягуються» до термінологічної системи текстуально – особливо через так звані «виробничі» романи, белетризовані біографії вчених, історії окремих винаходів і відкриттів тощо. А розмовно-побутовий стиль, щоправда в обробленому, художньо стилізованому вигляді, часто виступає на сторінках літературних творів загальним текстовим масивом» [2, с. 4]. Як бачимо, зазначений взаємозв'язок стосується передусім художнього стилю, у якому предметом образного зображення є всі сфери людського життя – політична, правова, наукова, виробнича тощо. Проте, «вбираючи в себе компоненти усіх інших функціональних стилів, – зазначає С.Я. Єрмоленко, – художній стиль трансформує, переосмислює їх: він не обмежений у використанні мовних одиниць, які належать до різних часових зрізів, до соціальних та територіальних видозмін національної мови» [3, с. 301–302]. Таке широке використання елементів інших функціональних стилів у художньому призводить до руйнування традиційних структур стилів, до їхнього зближення і злиття.

Існує і зворотній процес, коли художній стиль поповнює мовними елементами певні жанри інших стилів. Саме така «різностильовість» художнього стилю дає підстави окремим дослідникам (Д.М. Шмельов) уважати його не цілісною категорією й не виділяти в окремий функціональний різновид літературної мови. Переконливим, на нашу думку, є твердження Л.П. Іванової, яка зазначає таке: 1) художньо-белетристичний стиль має своєрідну функцію – естетичну, яка визначає вико-

ристання всіх мовних засобів, 2) «іншостильові» явища, які в ньому використовуються, «не порушують єдності функціонального стилю, а постають як явища естетично і стилістично виправдані, лише як окремі вкраплення у тканині художньої розповіді» [4, с. 55]. На захист художнього стилю виступає А.П. Загнітко. Учений вважає, що художній стиль «постає акумулятивним на усіх рівнях свого вияву. Підтвердженням цього, – зазначає дослідник, – є його відповідні домінуючі ознаки: в художніх текстах можуть використовуватися всі функціональні типи мовлення (опис, розповідь, міркування) і всі можливі їхні комбінації, відповідно, можуть використовуватися всі семантико-граматичні типи речень, внутрішньо– і зовнішньо синтаксичних зв'язків, ритмомелодики окремих висловлень і текстів загалом» [5, с. 168]. Переконані, що функціонування елементів інших стилів у художньому не заважають його цілісності, оскільки в ньому набувають нового значення й нової образно-виразової сили будь-які співвідношення елементів загальної системи мови та її стилів. А забезпечує цю цілісність зображальна, комунікативна й естетична функції слова в художньому тексті. Використання цих елементів пов'язане передусім з Іваничуковим принципом якнайповнішого досягнення правдивості зображуваних подій, опису реальних постатей певної доби. Вони виділяються на тлі белетризованої розповіді як своєрідні внесення та характеризують індивідуальну манеру письма романіста, яка вирізняє його з-поміж інших прозаїків.

Аналізуючи історичні твори Романа Іваничука, можна зазначити, що з елементів функціональних стилів у його романах досить широко представлені виразальні одиниці офіційно-ділового, розмовного й конфесійного стилів.

Офіційно-діловий стиль. Офіційно-діловий стиль (його ще називають діловим, офіційно-канцелярським, офіційно-документальним, канцелярським – С.П. Бирик, Н.В. Ботвина, Л.Ф. Марахова) – «функціональний різновид літературної мови, що використовується в офіційному спілкуванні (між установами, окремою особою та установою, між посадовими особами; ділові взаємини на виробництві тощо)» [6, с. 414]. Елементи цього стилю виявляються через уживання специфічно ділової та адміністративно-канцелярської лексики, за допомогою якої автор відображає суспільні події певної історичної доби й пов'язані з ними реальні постаті.

Адміністративно-канцелярський підстиль. Функціонування елементів адміністративно-канцелярського підстилю стосується передусім лексики на позначення назв канцелярських документів: «Беріть мій **«Наказ»** для керівництва – він для вас, не для черні» [7, с. 97]; «Він [Дубельт – Г. Г.] ніпав, шукав чогось на стелажях, і я одного разу краєм ока зауважив: знайшов папку, в якій було чимало його **розписок про отримані гроші**» [7, с. 419–420]; «Мною записано на Комісії нового уложення **десятки промов**, і всі ті найвільнодумніші пропозиції залишилися **жити в протоколах**» [7, с. 196].

Уходження елементів офіційно-ділового стилю не обмежується функціонуванням окремих лексем. Ними можуть бути розгорнені приклади підстилів у їхньому жанровому розмаїтті. Яскравим зразком канцелярсько-ділового підстилю є текст біографії самого письменника, який він подає в повісті «Штрихи до моєї біографії». Ця автобіографія, на думку письменника, «нічим у принципі не відрізняється від сотень інших, і цікава хіба що для відділу кадрів якогось підприємства»: «*Впродовж усього життя я не раз, з різних причин, мусив писати свою біографію, в якій запевняв бюрократів, що народився 27 травня 1929 року в селі Трач Коломийського району в сім'ї сільського*

*вчителя; що успішно закінчив сільську початкову школу, вчився потім у Коломийській гімназії, яка по війні називалася Першою середньою школою; після закінчення школи двічі вступав до Львівського університету імені Івана Франка (на геологічний і філологічний факультети) і двічі був виключений за «антирадянську поведінку», та все-таки після десяти років студентських митарств отримав диплом філолога, відслуживши в міжчасі чотири роки в советській армії...» [8, с. 140–141]. Цей документ – автобіографія-розповідь з елементами опису – відповідає всім вимогам офіційно-ділової стилістики. У ньому автор (виклад іде від імені першої особи) вичерпно та лаконічно подає опис свого життя й діяльності в хронологічній послідовності. Водночас у документі натрапляємо на образні мовні засоби, що характерно для творчої особистості Р. Іваничука. Єдине, на що не звернув уваги письменник, це те, що, згідно з правилами оформлення ділових документів, кожне нове повідомлення треба писати з нового абзацу.*

Законодавчий підстиль. Елементами законодавчого підстилю у творах Іваничука можна вважати лексику на позначення законодавчих актів, яка здебільшого стосується сфери права: «*Микито Івановичу, ви наполягали на скликанні Комісії для складання нового **цивільного кодексу***» [7, с. 97]; «... чи ж то не на всіх судах, які відбулися і ще відбудуться на світі, – фігурувало й завжди фігуруватиме питання, що стосується **єдиної статті** будь-якого **кримінального кодексу** – про порушення закону етики» [9, с. 196]. Указані терміни, якими вправно оперує автор, уводять читача в категоріальну сферу законодавства.

Дипломатичний підстиль. Зразком дипломатичного підстилю у творах романіста-історика можуть слугувати стилізовані уривки з тексту царських маніфестів – письмового звернення Катерини II до запорозьких козаків: «– *Слухайте маніфест її величності!* – пролунав над занімілою юрбою голос писаря... – *«Ми з крайнім здивуванням дізналися, – читав Глоба царицин маніфест, – що партія запорозьких козаків, ватажками якої підписуються Залізняк, Швачка, Односум, заявляє, нібито вона прислана за нашим указом від кошового отамана і всієї старшини для визволення православних від іга римського дворянства...»* [7, с. 132].

Отже, елементи офіційно-ділового стилю в Іваничукових творах мають свою специфіку. Передусім можемо констатувати, що на лексичному рівні маємо назви документів: *наказ, розписка, протокол, біографія, кодекс, статут*; назви складників цих документів, як однослівні, так і кількаслівні: *цивільний кодекс, карний кодекс, кримінальний кодекс, царський маніфест, конституція прав і свобод* тощо. За походженням це слова як питомі: *розписка, наказ, заява*, так і запозичені: *параграф, кодекс, статут, біографія*. Якщо заглянути в старі довідники, наукові праці, що описують ділову документацію різних історичних періодів, то переконаємося, що письменник дуже точно відображає її у своїх творах.

На синтаксичному рівні переважають пасивні звороти, які вважаємо порушенням мовної норми в українській мові: *Мною записано на Комісії нового уложення десяти промов*; трафаретні вислови на зразок: *Доводжу до Вашого відома* тощо. Ці елементи, ужиті в різних комунікативних ситуаціях, роблять реалістичною сюжетну канву, надають текстіві достовірності й правдивості.

Крім того, елементи офіційно-ділового стилю в історичній прозі письменника функціонують, з одного боку, як власне офіційно-ділова термінологія, а з іншого – як уривки стилізованих ділових документів. Власне, останні мають нейтральний тон

викладу змісту, їм властива точність і ясність, які поєднуються з послідовністю викладу фактів. Ці елементи характеризують персонажів, з діяльністю яких пов'язані офіційні документи, відтворюють суспільно-політичний колорит історичної доби.

*Розмовний стиль.* Розмовний стиль (інші назви – розмовне мовлення – І.К. Білодід, О.Б. Сиротиніна; розмовна мова – С.Я. Єрмоленко; розмовний стиль мови, розмовний різновид мови – П.С. Дудик; розмовна функціонально-стильова сфера – А.О. Капелюшний) – «особливий різновид літературної мови, яким послуговуються мовці в щоденному неофіційному спілкуванні» [6, с. 522].

*Просторічна лексика.* Ця лексика є елементом розмовного стилю на лексико-семантичному рівні, її романіст свідомо впливає в мовлення персонажів: «– *Кого я бачу, кого я бачу! Пана Миронцю, ви таки прийшли, ніде не пропали, і пан Йосафат живий-здоровий? А я вже думала, бо таке діється на світі, таке діється... о, я вам розповім, я вам таке розповім... йой, а що мала-м казати... та нема про що говорити, люди нині ніби здичіли – свої, а гірші від ворогів найтяжчих... ви лишень подумайте: ота крива Макольондра з-над Чорного потока по всьому місту трубить, нібито мій покійний пан Бурмістр був на півголови нижчий за мене... я їй очі повибираю, але най спершу подивиться на знимку, бігмебоже, на цілий цаль був вищий мій чоловік, хіба не пам'ятаєте, яким штрамаком виглядав пан Бурмістр?» [10, с. 50].*

Монологічне мовлення персонажа – колоритної постаті пані Бурмістрової – насичене емоційно-забарвленими, просторічними та діалектними засобами, характеризується неточностями, обмовками, частими повторами, мимовільним переходом від однієї теми до іншої. Особлива експресивність цього мовлення становить необхідну деталь мовної характеристики героїні, посилює враження правдивості її розповіді, надає її мовленню фамільярного й дещо іронічного відтінку.

Особливості розмовного стилю відтворено і в іншому уривку історичного роману: «... на неї косували очима мовчазні гордяни й дехто зацитькував, та вона не згавала – була це всім відома міська лярва Агнесика; вресити одна жінка не втрималась і підскочила їй до очей із затиснутими кулаками. «– Ах ти ж курво гестапівсько, чом не втекла із своїми німаками, яке ти маєш право галасувати нині славу цим обірванцям?» Агнесика зневажливо глянула на фурію, яка заважала їй вітати визволителів, проказала грайливо: «– Заткайся, дурна гуско, моя робота не політична... А ти відступи, корово, бо плюну тобі межі очі, і таки краще зробиш, як замовкнеш» [10, с. 51].

*Суржикове мовлення персонажів.* Ці елементи теж характеризують мовлення Іваничукових героїв: «– Так ето ти все ето пісал, говнюк, ти пісал, спрашівваю?! – гаркнув на Мирона Шкрупила, потрясаючи зошитом, й хлопець приречено кивнув головою. І так слухайте, господа, – злобно заговорив лейтенант, – я буду читать вслух єнту бендеровськую прокламацію; я, потомственный хохол, добре знаю українську мову: отже, ця писанина має назву «Кривавий тан» [10, с. 68–69].

Отже, історичні романи, відбиваючи розмовне мовлення персонажів, містять вульгаризми: *дурна, заткайся*; лайливі слова: *лярва, курва, фурія*; фраземи: *повибирати очі, плюнути межі очі*; вигуківі вислови: *бігмебоже*; типові звертання: *пане Миронцю*; слова в переносному значенні у звертаннях: *корово, дурна гуско* тощо. Стилістичні елементи розмовного стилю пронизують майже всі історичні твори письменника. Ці засоби мови вносять живий розмовний струмінь у художній текст,

вони саморозкривають персонажів, передають їхній багатий, інколи й обмежений внутрішній світ.

*Конфесійний стиль.* Конфесійний стиль (від лат. *confessio* – визнання) – «стильовий різновид української мови, який обслуговує релігійні потреби суспільства» [6, с. 252]. Його ще називають «богословський», «церковний», «сакральний», «релігійний», «духовний стиль», «священна мова», «свята мова», «культува мова», «сакральна мова».

Для своєрідної манери письма Романа Іваничука властиво переплітати тексти історичних творів елементами конфесійного стилю. У письменника немає жодного твору, у якому б не було цих мовностильових елементів. За їхньою допомогою він говорить про релігійні традиції українського народу, показує духовність нації. Автор дуже часто вживає жанри конфесійного стилю (стилізовані зразки молитов, церковних відправ, проповідей, Святого Письма, біблійних притч).

*Зразок тексту молитви.* Словами молитви письменник послуговується у внутрішньому мовленні персонажів: «Він [Єпіфаній – Г. Г.] не переставав ворухити губами і чув уже не «Вірую, Господи, й ісповідаю, яко еси Христос, син Бога живого», а карбовані слова Закону» [11, с. 54].

*Стилізований зразок церковної відправи.* Романіст удало використовує елементи церковних відправ. Він стилізує панахиду, яку відправляє священник над померлим гетьманом Іваном Мазепою, щоб підсилити реалізм змальовуваної події: «– *Єще молимося, – правив священник панахиду, – о упокоєній душі усопшаго раба Божія Іоанна і о єжи проститься єму всяке прогрішеніє вольное і невольное! – Господи помилуй! – дружно відповів хор, і віддалася луна за пустирями і згарищами. – Безсмертний Христос наш, істинний Бог наш душу від нас переставившагося раба свого Іоанна в селеній святих вселить і з праведниками причет і нас помилує, яко благ і чоловіколюбець, – закінчив панахиду старий священник» [11, с. 154].*

*Зразок тексту церковної проповіді.* Стилізовані елементи церковних проповідей також включені в канву історичних творів прозаїка. Автор наводить їх переважно тоді, коли йому потрібно відтворити обряд церковної відправи, важливим елементом якої є проповідь: «Єпіфаній наблизився: тут стояли із складеними до молитви долонями чоловіки у сиряках, жінки в чорних керсетках, козаки в поношених кунтушах і слухали: в середині дзвіниці тихо виголошував проповідь старий священник. – Уж сокира в прокорінках дерев лежить: дерево, що не приносить доброго плоду, рубають і кидають у вогонь... І Мойсей водив по арабській пустелі сорок літ ізраїльський люд, терпеливо вичікуючи, поки не вимруть ті, які пам'ятали зваби єгипетського рабства. Виродиться перестрашене покоління і в нас, народиться нове, яке відзискає колишню мужність і, усвідомивши нищість батьків, візьме тягар спокути їхніх гріхів на себе. Благо людині, яка знайшла саму себе і пробудилася. Спасіння її – тільки у вірі й самоусвідомленні свого роду. Тож помолімося за того, хто душу свою віддав за життя роду нашого. Вічна пам'ять гетьманові Іванові Мазепі!» [11, с. 153–154].

*Зразок тексту Святого Письма.* Ще одним джерелом стилістичного збагачення творів Іваничука є Святе Письмо. Прозаїк уміло впливає в мовну канву історичних романів стилізовані цитати з цієї книги і вкладає їх в уста персонажів. Для змалювання дискусії між світською людиною – українським Ученим М. Гулаком і духовною особою – протоієреєм Завадським автор намагається стилізувати текст Біблії: «У дискусії з Гулаком я [протоієрей Завадський – Г. Г.] вдався до Святого Письма і

зацитував вірш з послання апостола Павла до римлян: «Любов не поривається до гніву, мій сину. Вона все терпить». А він мені одповів словами того ж Павла: «Не прилагоджуйтесь до віку сього, а обновляйте ум ваш. Гонять нас, та ми не покинути, повалені, та не погублені, карані, та не повбивані. Що сіється у немочі, устає в силі)... Я налаштувався до богословського диспуту: «Але сійте, підперезавишись смиренністю і одягнувшись у панцир праведності». А він: «Глядіть, щоб новий день, мов злодій, не застав вас без оружжя» [12, с. 306].

Зразок тексту біблійної притчі. Характеризуючи персонажів, письменник стилізує тексти біблійних притч. Так, один із героїв його творів, Микола Еварестович Писарев, розповідає євангеліську притчу, яка, на його думку, добре характеризує іншого персонажа – донощика Олексія Петрова: «*Иде нібито Ісус з апостолами по морі, усі справно марширують, не замочуючи ніг, тільки Павло забрідає все глибше й глибше у воду – аж по шию. І коли дванадцятий апостол став уже захлинатися, Ісус промовив до нього: «Надто ревно стараєшся, Павле, йшов би, як усі, – по камінцях»* [12, с. 351].

Із наведених стилізованих уривків конфесійного стилю розуміємо, що цей різновид мови має свою специфіку, до якої належать на лексичному рівні старослов'янські: *спасіння, супротивниця, праведник, ісповідую, благослови*; запозичення з інших мов: *Христос, єгипетський*; застаріла лексика: *оружжя, яко еси*. Така лексика вдало вплетена в канву історичних романів письменника, а жанрове розмаїття стилю автор здебільшого оформляє як стилізовані або оригінальні уривки з релігійних книг і пов'язує їх з вічними християнськими традиціями та вірою українського народу. Маркованість контексту конфесійними елементами надає художній розповіді додаткового експресивного забарвлення.

**Висновки.** Мова історичних творів Романа Іванчука має багату систему стильових ресурсів. Їх письменник використовує з певною стилістичною метою, Унаслідок чого вони перетворюються із засобів мовного вираження на засоби художнього зображення.

Зібраний матеріал засвідчив, що автор уміло користується елементами функціональних стилів і вправно вплітає їх у канву художнього тексту. Зауважено, що в історичних творах прозаїка широко виявляються елементи офіційно-ділового (ділова та адміністративно-канцелярська лексика, жанри канцелярсько-ділового підстилю – стилізовані зразки біографії, законодавчого – законів, дипломатичного – маніфестів), розмовного (просторічна лексика, суржикове мовлення персонажів) і конфесійного стилів (стилізовані зразки молитов, церковних відправ, проповідей, Святого Письма, біблійних притч). Ці засоби наявні в різних комунікативних ситуаціях, реалізуються в них і взаємодіють разом з іншими ресурсами мови.

Установлено, що виразальні одиниці зазначених стилів вирізняються на фоні белетризованої розповіді як своєрідні стилізовані включення, які увиразнюють творчий задум письменника, є дієвим засобом об'єктивного й переконливого висвітлення найрізноманітніших питань, що їх торкається романіст. За їхньою допомогою прозаїк здійснює мовну стилізацію історичної доби, створює неповторну атмосферу достовірності розповіді, посилює враження правдивості в описі подій. Саме таке специфічне поєднання стильових ресурсів в історичній прозі письменника виявляє його творчу індивідуальність, ха-

рактеризує своєрідну манеру письма та вирізняє з-посеред інших майстрів художнього слова.

Крім того, лінгвостилістичний аналіз історичних творів Романа Іванчука уточнив підходи до інтерпретації художнього тексту, виокремив індивідуальний стиль письменника, показав, як виявляються міжстильові, інтеграційні процеси, розширюються функціональні можливості національної мови, а також дав матеріал для подальшого вивчення мовностилістичних особливостей сучасної української прози на історичну тематику.

#### Література:

1. Єрмоленко С. Стилістика сучасної української літературної мови в контексті слов'янських стилістик / С. Єрмоленко // Мовознавство. – 1998. – № 2–3.
2. Взаємодія художнього і публіцистичного стилів української мови / [М.М. Пилинський, Н.Я. Дзюбишина-Мельник, К.В. Ленець та ін.]. – К.: Наук. думка, 1990. – 215 с.
3. Єрмоленко С.Я. Нариси з української словесності: Стилістика та культура мови / С.Я. Єрмоленко. – К.: Довіра, 1999. – 431 с.
4. Іванова Л.П. Стили языка и стили речи в их соотношении / Л.П. Иванова // Стилістика текста в коммуникативном аспекте: межвуз. сб. науч. трудов. – Перм. гос. ун-т, 1987. – С. 53–58.
5. Загнітко А.П. Лінгвістика тексту: Теорія і практикум: [наук.-навч. посіб.] / А.П. Загнітко. – Донецьк: ДонДУ, 2006. – 289 с.
6. Українська мова. Енциклопедія / редкол.: В.М. Русанівський, О.О. Тараненко, М.П. Зяблюк та ін.]. – К.: Укр. енциклопедія, 2000. – 752 с.
7. Іванчук Р. Журавлиний крик: [історичний роман] / Р. Іванчук. – Львів: Каменяр, 1989. – 375 с.
8. Іванчук Р. І земля, і зело, і пісня: [короткі повісті] / Р. Іванчук. – Львів: Срібне слово, 2006. – 160 с.
9. Іванчук Р. Смерть Юди: [повість-візія] / Р. Іванчук. – Львів: Червона калина, 1997. – С. 210–291.
10. Іванчук Р. Рев оленів нарозвідні: [роман-легенда] / Р. Іванчук. – Львів: Каменяр, 1999. – 155 с.
11. Іванчук Р. Орда: [псалом] / Р. Іванчук. – Львів: Вид. спілка «Просвіта», 1992. – 199 с.
12. Іванчук Р. Четвертий вимір: [роман] / Р. Іванчук // Іванчук Р. Твори: в 3 т. / Р. Іванчук. – К.: Дніпро, 1988. – Т. 2. – 1988. – С. 271–472.

#### Городиловская Г. П. Художественная проза Романа Иваницука с позиций стилевой характеристики

**Аннотация.** В статье представлен системный анализ текстов исторических произведений Романа Иваницука с позиций использования в их структуре элементов официально-делового, разговорного и конфесийного стилей, обоснована целесообразность и приемы реализации этих средств в исторической прозе.

**Ключевые слова:** функциональный стиль, элемент официально-делового стиля, элемент разговорного стиля, элемент конфесийного стиля, художественное произведение на историческую тематику.

#### Horodylovs'ka H. Prose fiction of Roman Ivanychuk in terms of stylistic characteristics

**Summary.** The article presents the systemic analysis of Roman Ivanychuk's historical prose, based on the use of elements of official, colloquial and religious styles, as well as proves the relevance and methods of these elements implemented in the historical prose.

**Key words:** functional style, elements of official style, elements of colloquial style, elements of religious style, artistic historical prose.